

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: félre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

— Egyes szám ára 4 fillér. —
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Megtörtént a politikai szenzációnak beharangozott ülés. Néhány nappal ezelőtt még úgy hirdett, hogy az utca lármája túl fogja harsogni a házban tanácskozó képviselők szavát és a nép szava meg fogja némitani azokat, akik az általános titkos választói jognak a nemzeti követelések ellen való harcolást időszertülnenek és időelöttinek tartják. Tulajdonképen a bukott kormány sajtója igyekezett lángra gyújtani a kedélyeket és olybá tüntetni fel a dolgokat, mintha istenítélet készülné erre a mai nevezetes napra. A szociálistákkal való szövetség az kívánta jelképezni, hogy a bukott kormány feltétel nélkül bízik a nemzetközies rendzavaró ügyességében, mert bízik abban is, hogy az ököljog feltámadásának diadala lesz ez a mai nap.

Nos, — csalódott. Az osztrák miniszterelnök keresztvonást tett a terveken s a kormányt behajszolta a kényszerűségbe, hogy lemondjon.

Ilyképpen aztán, ha nincs tényleges kormány, amely a szociálistákat támogassa, nincs általános titkos választói jog, következésképpen nincs amiért háborogniok és ököljoggal küzdeniök kellene a nemzetközieseknek.

Mintha arra a komédiára, amelynek utolsó felvonását tegnapelőtt játszották le Bécsben, — tökéletesen illenek Virgilnek mondása:

„Vajudnak a hegyek és születik egy nevetéses egér.“

A Zeysig-ügy meglepő fordulatokban kezd bővelkedni. Az újabb vallomások s a rendőrség hirtelen begombolkozása azt engedik sejtetni, hogy a röpirat értelmi szerzőjének felkutatására indított hajszája eddig teves nyomokon haladt. A bűnösséggel szándékosan gyanúsították meg Bánffy s most, — hogy az érdeklődők kisütötték, — hogy a gyanúnak Bánffyra való háritását a rendőrség utasításra cselekedte, a hirtelen némaságból azt kell következtetni, hogy turpissága felfedezése után jobbnak látja a rendőrség, — ha most már semmi adatot se szolgáltat ki a sajtónak. Miután mindenki előtt kialakulóban van a politikai botrány képe, — bizony, — jobb is, ha a kormány oda törekszik, hogy szabad folyást engedjen a vizsgálatnak és ne akadjon ártatlan vezérférfiakat belekeverni a hínárba.

Mert ha eddig csak megvetettük őket, ilyen politikai szédeltések után utálni fogjuk, mint a piszkot.

Az újabb elnapolás.

Ma legfelsőbb kézirattal ismét elnapolták a képviselőházat, tehát a törvénytelen és az alkotmány ellenére ki nevezett, sőt most már meg is bukott darabont kormány minden felelősség nélkül maradhat — kitudja meddig? — az ország ügyeinek vezetése élén. Újabb, hónapokig tartható bizonytalanság vár tehát a nemzetre, amelynek kitartását, hűségét, türelmét valóban kemény próbára tette az uralkodó.

Vajjon ez a sokat túrt és szenvedett nemzet kiálítja-e a kemény próbát? Lesz-e türelme, kitartása, hogy ismét várja és várja hiába, reménytelenül törvényben is biztosított jogainak érvényesülését? Nem-e veszi el türelmét és viszi kenyértörésre a dolgot?

Az idő kérlelhetetlen gyorsasággal halad. Két hét múlva már itt van október elseje, amikor haza kellene bocsájtani a három évet kiszolgált, öreg katonákat és nem fogják hazabocsájtani. Visszatartják őket ismét törvénytelenül.

Az ország ipara, kereskedelme pang. A tönk szélén állanak a vállalatok. Megakadt a forgalom, kimerült a hitel. A termés gyenge volt. A gazdák kétségbeesetten várják a telet. A munkások százezrei lézengenek dolog nélkül, mert munka nincs, a nagy vállalkozások szünetelnek, a tőke a bizonytalanság miatt nem mer újabb befektetéseket eszközölni.

Az országgyűlés törvényes többsége nem veheti át a kormányzást, mert az uralkodó nem adja. Becstelen feltételek alatt, a nemzet ősi jogainak elárulásával, saját elveinek sárba tiprásával pedig a többség kormányalakításra nem vállalkozhat.

Az uralkodó nem enged, mondják. Nem engedhet, mert ki mondta az utolsó szót, hogy nem, sohasem. De hát tehet ilyen alkotmányos állam uralkodója?

A rabok szigetén.

Írta: Zöldi Márton.

Váccal szemben, a Pokol esárda tövében egy kis dunai sziget zöldellik. A nép a rabok szigetének nevezi, mert a váci fegyház igazgatósága, mely a kincstártól bérlé ezt a szigetet, oda küldi a rabokat homokot ásni és fűzfavesszőket metszeni. Mindennap láthatók az evező rabok a nehézkes, leposzenekű csónakon s az elevenebb fantáziájú ember vi-szaidézheti magának a történelemből a gályarabokat, kik szintén eveznek, persze más körülmények és más törvények alatt.

Mert a váci rabok nem tekintik büntetésük szigorításának a szigeten való foglalkozást. Köröskörül viz, levegő övezi őket, ami végre is kellemesebb, mint a munkateremben való robotolás.

A rabok épp oly társas lények, mint a szabadságot élvező emberek. Sőt az az ösztönös érzés, hogy valakivel gondolatát, érzését közölje, a rabnál talán élénkebb, mint a szabad embernél.

A szigeti homokbányában Gyapos Mihály és Marosi János együtt dolgozott. Ott találkozott először a két fiúgyere, mióta be-

került. Azonnal egymásra ösmertek. Két év előtt együtt szolgáltak Boszniában a regimentnél. Gyapos Mihály káplárja volt Marosinak. Itt azonban nincs sarzszi. A rabok egyformák, mint a cellák.

De csak külső látszat szerint, amint nyomban tapasztalni fogjuk.

Mert mikor a két rab egymásra ösmert, Gyapos Mihálynak a sűrű szemöldöke kelletlenül rándult össze. Mint aki valami megbotránkoztatást érez. Kifejezést is adott neki:

— Hát idekerültél? Gondoltam már a regimentnél.

Marosinak nem tetszett ez a megazólítás a volt káplárjától. Eb ura fakó gondolta magában, mit pirongat, mikor ő is daróba van bujtatva. Meg is mondta:

— Igen, idekerültem, van itt rajtam kívül más is . . . te is . . . téged se azért portáltak ide, mert sűrűn jártad a tempomot . . .

Gyapos vállat vont, mint aki a beszédet semmibe se veszi. Nyugodtan kérdezte:

— Loptál, ugye?

— Hát igen, loptam.

Azán helykén hozzátette:

— Te se vittél, hanem hoztál, mert úgy gondolom . . .

— Rosszul gondolod. Ha olyasmi miatt viselném ezt a cudar gunyát, már százszor beleöltém volna magamat a Dunába.

— Ugy?

— Ugy ám.

A fegyházor széjjel kommandálta őket csak este találkoztak ujfént. Marosi megkérdezte a volt káplárját:

— Hát miért is vagy te itt?

— A hugom miatt, akit nagyon szerettem, azaz most is szeretem, csakugy mint azelőtt.

— Hát aztán?

— Hát aztán az ura megverte. Két helyen szakasztotta be a fejét az istentelen, hát aztán elbántam vele.

— Megölted?

— Kevés híján, de hőtig megemlegeti . . . három bordája tört be . . . Emiatt vagyok itt, ha tudni akarod.

Marosi, a tolvaj, jó ideig nem szólt semmit, csak nézte a volt káplárját, ki úgy tudja szeretni a hugát. Neki is volt huga, szegény árva leány, jámbor lélek, szép is, formás is, de miatta ré se néznek a legények. A vőlegénye, aki volt, ott hagyta. Meg is mondta miért: olyan leányt nem vihetek.

Megérkeztek

óriási mennyiségű férfi-, nő- és gyermek CIPÓK a legjobb minőségben. KALAPOK és férfi divat cikkek, a melyet túlhalmazott raktár miatt bámulatos olcsó árban árulunk, kérem el nem mulasztani e ritka alkalmat.

Révész Zsigmondnál

Főpiac 27. szám Városi-bérbház.

Az ő egyéni akaratát és éves meggyőződését szembeállíthatja-e a népe akaratával? Jól értsük meg, azon nép akaratával, amely őt és családját kitarthatja, az ő nagyhatalmi és katonádsi hóbortjai kedvéért a vére hullajtásával és nehéz verejtékekkel szerzett vagyona feláldozásával milliárdokat költ?

Az alkotmányos államokban az uralkodó tulajdonképpen nem ura és birtokosa az államnak, hanem első tisztviselője, aki busás fizetést huz ezért. Tehát nem ur, hanem szolga. Az első szolgálója annak az államnak, amely fizeti, eltartja. Az ur a nemzet, a nép, amely akaratát képviselő útján gyakorolja. Ez a képviselő az országgyűlés, amelynek többsége gyakorolja a végrehajtó hatalmat. Mért nem gyakorolja tehát? Azt mondják, az uralkodó nem engedi a többség akaratának érvényesülését — egyéni szempontból.

Mit tesz az uralkodó, ha nem teljesíti a többség akaratát és a kisebbségből nevez ki kormányt minden alkotmányos jog-gyakorlat és törvény ellenére? Hadat izen a törvénynek, az alkotmánynak, amelyre esküt tett. Megakasztja annak az államnak alkotmányos életét, amelynek fizetett szolgálója. A forradalomba volna képes kergetni a kutyahűségű nemzetet, amely nem támadt soha ellene, csak önmaga iránt tartozó köteleességét teljesítette.

Történjék most már akármilyen. Ez a nemzet törvényes és jogos alapon áll, még akkor is, ha a kétségbeeséshez fordul tanácsért. **Tellás buzogány.**

Viharos ülés a Házban.

Budapest, szept. 15.

Ma tartotta a képviselőház történelmi nevezetességű ülését, amelynek

haza, akinek a bátyját minduntalan beviszik a zsandárok...

A rossz ember nagyot sóhajtott. Testvéri érzése intakt maradt. Napokig volt szomorú, levert. Gyapos, ki észrevette Marosi komorságát, nem tudta megállani, hogy meg ne kérdezze:

— Mi lelt?

A tolvaj elmondott mindent, ami szívében volt, hogy ő tette boldogtalanná a hugát, Katicát, aki úgy szereti, mint senki a kerek világon, mert hát nincs is senkije a kerek világon.

Gyapos érdeklődéssel hallgatta az elrészelt tolvajt, aztán megkérdezte:

— Hun lakik a hugod?

— Akos pusztán, Sarkad alatt.

— Tudom, merre van — mondotta Gyapos — az anyám arról a vidékről származott.

Ettől kezdve többször szóba került a két fegyenc között Akos pusztán és Katicán, sőt egy alkalommal Marosi levelet is mutatott tőle, melyben gyöngéden biztatja testvérbátyját, hogy csak ne hagyja magát, bízzék, reméljen, majd megsegíti a jó Isten.

Gyapos figyelemmel olvasta a levelet. Mikor visszaadta, csak ennyit mondott:

— Jó lélek...

Igy telt el néhány hónap. Télen a két fegyenc más-más munkaterembe került s nem látták egymást, csak tavasszal találkoztak ismét a Rabok szigetén, a homokbányában. Ugy tetszett, mintha nagyon megörültek volna egymásnak. Csöndesen elbeszélgettek egy darabig, azután Gyapos így szólt:

— Igaz a Jani, ma látsz itt utoljára.

— Utoljára?

— Igen, holnap szabadulok. Kegyelmet

határozatait lázas izgalommal várja az egész ország, mert a nemzet képviselői kezében van ma a Magyarország sorsa.

Az egész ország tudja, hogy a döntő pillanatok küszöbén áll. Ez a magyarzata a lázas érdeklődésnek és izgalmas várakozásnak.

Mozgalmas élet uralkodott az ország szívében. Hatalmas tömegekben vonult fel a polgárság, hogy a nemzeti követelések mellett tüntessen, de felvonultak a szociálisták tömegei is, amelyek csupán az általános titkos szavazati jog mellett foglaltak állást.

Valósággal a békés forradalmat jelképezték a százezernyi tömegek felvonulása.

Az utcák képe.

Már a kora reggeli órákban nagy tömegekben hullámozt fel s alá a nép a parlament hatalmas épülete körül, de nem csoportosult, mert a rendőrség nem engedte meg. A helyet a szociálisták számára tartotta fent a „jó akaratú” rendőrség. A polgárságnak a felvonulását is csak mellék utcákon engedélyezte Rudnay Béla főkapitány.

Budán a Lánc-hídfő körül reggel 7 órakor gyülekezett a polgárság dr. Német Imre, a II. kerületi 48-as párt elnökének vezetésével. Mintegy 8.000 polgár gyűlt össze, akik 8 órakor a Kossuth nótá hangjai mellett indultak el, nemzeti zászlókat lengetett a szél és a Kossuth nótát visszhangozták a budai hegyek.

Pesten a Józsefvárosban volt a gyülekezés a függetlenségi kör előtt. Reggel hét órakor már egészen elzárta az embererdő a József körutat, pedig egyre nagyobb tömegek érkeztek a Ferencvárosból, Kőbányáról, Erzsébetvárosból. A belvárosiak a Sas-körből vonultak fel.

Példás rendben indult el a menet a Kossuth nótá hangja mellett a József, Erzsébet és Teréz-köruton, a hol a demokraták 10.000 főnyi csapata csatlakozott, az Andrássy uton, Váci-köruton, Arany János és

Akadémia utcán a Géza-utcáig, mert a főkapitány rendelete szerint közvetlenül a parlament előtt csak a darabontok szövetségesei, a kamarilla zsoldos szociálisták foglalhattak helyet, míg a polgárságot a Géza utcának az Akadémia és Nádor-utcák közti szakaszára szorította földre a rendőrség. Természetesen a szűk helyen nem tért el a 80-90.000 főnyi polgárság, hanem előrefurakodott.

Kirívó a rendőrség alávalósága abból is, hogy a szociálistáknak gyülekezési helyül a legzsebb tereket jelölte ki. Így a Pálffy, Lehel, Ferdinánd, Hunyadi, Almásy, Tisza Kálmán és Ferenc-teret, míg Ujpesten a Széna-teret jelölte ki a rendőrség gyűlőhelyül. A vezérek minden erőlködése dacára se tudtak 50-60.000-nél több embert összehozni. A felvonulás közben történt meg. A szociálisták a Marsseles ut énekelték. A parlament előtti teret, amelyet a rendőrség számukra tartott fent, azonban nem lehettek el teljesen, mert azt már a polgárság részben elfoglalta.

Hatalmas ember-gyűrűként vették körül a szociálisták a parlament épületét, mintha meg akarnák ostromolni. Fenyegetően hullámozt az ország ház jobb oldalán a szociálista tömeg, amely a forradalom dalát énekelte.

Csak a szociálista gyűrűn keresztül juthattak a képviselők és a közönség az ország házába.

Az egész rendőrség talpon volt. Képfőfelügyelő és Gyalokay rendőrtanácsos vezetésével 400 gyalog és 200 lovas rendőr vette körül a teret. A parlament előtti teret vaskordonokkal zárták el, azon belül csak az igazolványos újságírókat és a karzati jeggyel bíró közönséget engedték.

Ott voltak a londoni, párisi, berlini, római lapok kiküldött tudósítói is.

Felsült szociálisták.

Zeneszóval, piros-zászlók alatt érkeztek a parlament előtti tere a szociálisták. Ekkor látták, hogy a teret a polgárság tizezrei részben részben már elfoglalták és nekik meg kell eléged-

kaptam. Az a rossz sógorom járt utána maga... Megembelelt magát, úgy látszik.

— No az derék... hát csakugyan, holnap?

— Igen, holnap.

Marosi megcsóválta a fejét.

— Majd azt mondtam, hogy sajnálom, pedig örülni dukál az ilyesminek... örülök is... tudom, a hugod fog a legjobban örülni.

— Magam is úgy sejtem, — mondotta Gyapos — a te hugodnak, a Katicának is szerzek egy kis örömet.

— A Katicának?

— Annak. Meglátogatom, ugyis majdnem utamba esik. Nem nagyot kerülök vele.

A tolvajt ez a hír nagyon elrészeltette. Csaknem elpityeregte magát. Akadozva mondotta:

— Vidd hírül a Katicának, hogy azt üzenem, hogy ne busuljon, nem hozok több szegényt a fejére.

— Igazán nem hozol? — kérdezte Gyapos komolyan.

— Nem, ha belepusztulok is...

— Megembeleled magad?

— Meg.

— Akkor jó.

Gyapos kezet nyújtott neki. Most először. Aztán estig dolgoztak szorgalmasan. Szinte versengve talicskázták a homokot. A csónakban egymás mellé kerültek. Gyapos halkan kezdett beszélni:

— Ugy lesz, ahogy mondtam, elmegyek a Katicához. Nem látam soha, azt se tudom, milyen az ábrázata, de úgy lehet, hogy feleségül veszem.

— Igazán?

— Mária ucsose az a szándékom. Csak rajta mulik, csakis rajta.

A csónak a parthoz ért, a két fegyenc

elvált egymástól, de a kapuig mindig szemmel tartották egymást.

Három hónap mulva, mikor a rabok a homokot vitték át a szigetről a széles dereglyén, egy könnyű csónak indult el a Pokolcsárda alól. Csak ketten ültek benne: egy férfi és egy nő.

A csónak hamar, könnyen érte utól a nehézkes dereglyét. Mikor három lépésnyire volt hozzá, az evezős férfi felállt, s megelelte kalapját.

— Jó napot adjon Isten, — kiáltotta.

A rabok azonnal megösmerték,

— Nini, a Gyapos.

A fegyházor, ki a rabokat kísérte, szívesen fogadta és viszonzta az üdvözlést. Ezeknek az embereknek a leg többjében ép, egészséges lélek van.

— Maga az, Gyapos Mihály?

— Igenis én vagyok.

— Hun jár erre?

— Látogatóba jöttem a sógoromhoz, Marosi Jánoshoz, azt hittem a dereglyén van.

— Nincs, a legközelebbi transzporttal jön.

— Hát akkor megvárom a Dunán, Ez itt — a mellette ülő nőre mutatott — a huga, azóta vettem feleségül...

A fegyőr bölintott a fejével;

— Adjon Isten sok szerencsét!

— Köszönöm.

A rabok merősen nézték volt rabtársukat, aki mellett a csónakban szép kerekarú nő ült. Szemükben élénk izgalom csillogott. Ebben a pillanatban senkit a világon nem irigyeltek jobban, mint Gyapos Mihályt a fiatal férjet a szabad embert, ki oda vihette csónakját a szabad Dunán, amerre akarja.

niök a Kuria épületbe és a Nádor utca közti térrel.

Ez rettenetesen felbőszítette a vezéreket. Weltner Jakab és néhány társa láthatóan rohant Gyulokay rendőrtanácsoshoz és követeltek a térkiürítését.

— Nem tehetem — felelte Gyulokay. Közteret kiüríteni nem lehet. A polgárság már kora reggel elfoglalta. Elégedjenek meg a tér fentartott részével, úgy is elférnek rajta.

— Disznóság, amit a rendőrség csinál — ordította Weltner torkaszakadtából. Nem így alkudtunk mi Rudnay főkapitánynyal.

— Nem tehetek róla, én ilyen rendelkezést kaptam ma, másként nem tehetek.

— Gazemberek, bitangok, megcsaltak, elárultak bennünket! — ordította Weltner és vezérkara, mire a rendőrtanácsos a szociálisták egész vezérkarát a kordonon kívül vezette.

Ezalatt felvonultak a szakszervezetek, jelzőtáblaikon követelvén az általános, titkos választói jogot. Mikor megtudták, mi történt, abcugolták a rendőrséget, de egyébként nyugodtan viselkedtek.

Készenlétben a helyőrség.

Budapest egész helyőrsége készenlétben állt reggel 6 óra óta. Az országához közeli Nádor kaszárnyákon az 53. gyalog és 16. huszárezred áll készenlétben. A katonákat éles töltésekkel látták el.

Minden utcasarkon kürtös áll, hogy a kivonulásra jelt adjon. A katonaság okvetlenkedése fokozza az izalmat. A rendőrség attól tart, hogy a polgárság és szociálisták közt véres összeütközésre fog kerülni a dolog. De 11 óráig ez nem történt meg.

Szemere — hajós csapata.

Reggel 8 órakor Szemere Miklós országgyűlési képviselő két vitorlás hajóján érkezett meg a Dunán, 1500 vidéki választó. A hajókon cigánybandák húzták a Kossuth nótát és a választók leirhatatlan lelkesedéssel éljenztek a szövetkezett ellenzék veséit.

Közvetlenül a képviselőház előtt, a Duna-partig vezető kölépésnél állott meg a két hajó, amelyből a vidéki választók kiszálltak és az országház baloldalán helyezkedtek el, folyton énekelve a Kossuth nótát, amely elnyomta a szociálisták Marseillesét.

Már ekkor 9 órára járt az idő. Az utcákon szünetelt minden forgalom, mindenki a parlament körüli utcákban szorong, míg az Andrássy ut teljesen néptelen, a körutakon pedig fülesen robognak tova a villamos kocsik.

Küldöttségek a Házelnöknél.

Már reggel 8 órakor érkezett az országházba Justh Gyula házelnök. Az újságírók már ellepték a folyosókat, a közönség pedig roskadásig megtöltötte a karzatokat.

Az elnök mosolyogva fogadta az az üdvözléseket és bevonult az elnöki szobába. Ekkor jelent meg ez újjászervezett szociálisták küldöttsége a Házban. A küldöttség a fogadó terembe vonult, ahol pár perc múlva megjelent Justh Gyula is.

Ekkor a küldöttség vezetője Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő átnyújtotta az újjászervezett szociálisták fél millió aláírással ellátott kérvényt az általános választói jogért. Justh csak

annyt válaszolt, hogy a kérvényt kötelezőszerűen a ház elé terjeszti. Ezután jött a nemzetközi szociálisták küldöttsége Garami Ernő vezetése alatt, kit Vészi József mutatott be. Az elnök hasonló rövidséggel válaszolt. A polgárság küldöttsége következett ezután. A polgárság szónoka kifejtette, hogy a polgárság tántoríthatatlan bizalommal van a szövetkezett ellenzék iránt, és egyedül tőle várja az ország boldog jövődjét biztosító üdvös munkálkodás megkezdését.

Határozott, egyenes választ adott az üdvözlésre Justh Gyula. Kijelentette, hogy rendületlenül kitartanak a nemzet jogai mellett.

Végül a József- és Ferenc-városi függetlenségi körök 12 tagu küldöttségét fogadta a házelnök. A küldöttség szónoka dr. Ballagi Aladár országgyűlési képviselő volt.

Már az idő 10 óra felé közegett, mikor elnök visszavonult szobájába, ahol a szövetkezett ellenzék vezérfőfiaival tanácskozott az ülés előtt.

Képviselők a Házban.

Legelőször maga a házelnök érkezett az országházba kocsin. A miniszterek feljáromán ment föl Nemsokára utána jött Bolgár Ferenc alelnök és Henaller Lajos. Lassan gyülekeztek ezután a képviselők. A szociálisták a szövetkezett ellenzékhez tartozó képviselőket megabcugolták, ellenben a polgárság viharosan éljenzte őket.

Negyed 10 óra tájban jött zárt kocsin báró Fejérváry Géza a Házba, ahová úgy osont szinte észrevétlenül, mint a tolvaj. Azonnal szobájába ment. Nemsokára utána suhantak egyenkint a bukott darabontok és tanácskoztak.

Nagy feltűnést és izalmat keltett Kossuth Ferenc megérkezése. Nyitott kocsija lépésben hajtott a szociálisták tömegén keresztül. Itt ott hangzott előtte néhány abcug, de azután a szociálisták elkezdtek éljenzni. Oly viharos volt az éljenzés, hogy tíz percig betöltötte a levegőt. A férfiak kalapjaikat levették, a nők pedig kendőikkel iniegettek.

Pártértekezletek az ülés előtt.

Az ülés előtt a mentelmi bizottság tartott ülést, amelyen a december 13. megtorlása sáról tanácskoztak. A pártok is külön tanácskoztak és megállapodtak a teendőkre nézve. A haditervet azonban nem árulták el.

Az ülés kezdete.

Tíz óra után megjelent az ülésteremben testőrhadával Justh Gyula és mintha halál-ítélethez szólítaná az áldozatot a lélekharang, éles, sivitó csengettyűhang szakítja félbe a folyosó zivaját. A karzaton kipirulnak az arcok, lángra gyulnak a szemek és suttogva adják hírül egymásnak:

— Most kezdődik az ülés.

Hirtelen, mintegy varázsütésre megnépesülnek az ülésterem padsorai is. A baloldalon helyet foglalnak a vezérek. Amott írásai fölé hajlik Apponyi Albert gróf és nemes, római arcú élesen válik ki a kezeitől.

Az ötödik sor szélső ülésén összes, mosolygós ábrázat, két tiszta, kék szem tekint előre határozott, karakteristikus nyugalommal.

— Az ott Bánffy Dezső báró, mondogatják a karzaton, rámutatván az összes, mosolygós ábrázatu öreg urra.

Ott a szélsőbaloldalon feltűnik Polónyi Géza hatalmas alakja is, aki most a vádindítvány alapos szövegezésével emelkedett tökéletes népszerűsége.

— Az ülést megnyitom, hangzik Justh Gyula elnök erélyes szava, amire elnémul a moraj és nagy csendben, lázas izgatottsággal várja mindenki a történéseket.

Az ülés lefolyása.

Már fél 11 óra elmult, mikor Andor Gyula elnöki tanácsos két szolgáló kíséretében megjelent a teremben. Utána jött nemsokára Justh Gyula elnök, akit hatalmas tapsviharral és éljenzéssel fogadtak.

Száraz hangon, mintha az általános izgalom nem is hatott volna rá, nyitotta meg az ülést Justh Gyula elnök. Az elnöki előterjesztéseken kezdte. A teremben csend uralgott.

Legelőször a királyi kéziratot olvastatta fel az elnök, amely szerint szeptember 15-ig elnapolja a képviselőház üléseit.

Le a szemét néppel!

Mikor az ülésterembe bevonultak a darabont-kormány tagjai, viharos abcugolásban tört ki a szövetkezett baloldali többség, míg a volt és jelenleg is titkos kormánypart sápadtan hallgatott.

— Szemét nép! Le velök! — kiáltozták a baloldairól.

Szemlesütve, sápadtan kullogtak helyeikre a darabontok.

Az elnöki előterjesztések után felállt Fejérváry Géza a bukott fődarabont és a következőket mondta: T. Ház! Rövid kijelentést akarok tenni. (Viharos abcug. Szemét-nép — kiáltoztak. Az elnök nagy nehezen rendet csinál.) Tájékoztatni akarom a Házat. A viszonyok alakulása folytán küldetésem nem sikerült. (Helyeslés.) De ő felsége még mindig táplálja a reményt, hogy a többségi program alapján kormány létesülhet. (Helyes.) Erre azonban időre van szükség. (Hangos derűtlenség; fejérváry a zsebébe nyul és onnan levelet huz ki. Viharos kacagás.) Királyi kézirat érkezett. Kérem az elnök urat, olvastassa fel.

Az elnök átalvatta a királyi kéziratot és a jegyző felolvasta. A kézirat szerint a király a képviselőház üléseit október 10-ig elnapolja. (Mozgás a baloldalon és középén.)

Kossuth tiltakozása.

Kossuth Ferenc, a szövetkezett ellenzék vezére emelkedett szólásra és a szövetkezett pártok nevében tiltakozik a képviselőház üléseinek újbóli elnapolása ellen. (Helyeslés.) Együttal megismétli báró Bánffy Dezsőnek a képviselőház június 21-iki ülésén tett indítványát. (Taps és éljenzés.) A szövetkezett ellenzék nem a hatalomért, de a nemzeti akarat érvényesüléseért küzd és nem enged követeléseiből.

Tisza és Fejérváry.

Tisza István gróf állott fel szólásra óriási zaj közepette. Hivatkozni akar a magyar nemzet hagyományos lovagiasságára. (Iszonyu zaj.) Többet kivívni nem lehet. A királyi kézirat felolvasása után óvásnak helye nincs.

— Ki vele! Le vele! Drakulics Pál többször közbekiabál, de nem érti senki.

Justh Gyula elnök megjegyzi, hogy az óvásnak helye van.

Fejérváry Géza báró kijelenti, hogy már három homo regius tárgyalta a szövetség baloldallal, de eddig még a tárgyalások nem vezettek eredményre. Tiltakozik Kossuth beszéde ellen, amelynek tartalma ellenkezik a magyar nemzet hagyományos szokásaival és loyális felfogásával.

Apponyi felszólalása.

Apponyi Albert gróf felel Tisza és Fejérváry kifogásaira, mert mindketten erős alkotmányjogi tévedésben vannak. Tisza azt mondja, hogy a királyi kéziratban nem lehet szólni. Téved. Szilágyi Dezső elnöklése idejében az egyik alelnök nézete volt az, de Szilágyi nyílt ülésben locáfolta és nézetét tévesnek jelentette ki. Az ő elnöklése idején is volt ilyesmiről szó, de alkotmányjogi biztosítékaink mind összeomlanának, ha a királyi leirata után a jogos kritikának helye nem lehetne. A miniszterelnök azt állította, hogy a képviselőház feliratára azzal válaszolt az uralkodó, hogy három homo regium is küldött, hogy a koalícióval tárgyaljon. De hiszen a feliratot nem a koalíció intézte a királyhoz, hanem a képviselőház, de nem kapott feleletet. Világos, hogy a feliratot is a Háznak kellett volna kapnia.

Fejérváry Géza a régi gyakorlatra hivatkozik, hogy az ülést be kell rekeszteni a királyi kézirat felolvasása után. Apponyi téved, ha azt hiszi, hogy érdemleges vitát lehet kezdeni.

Tisza István gróf azt mondja, ő is tudja, hogy a korona tényeiért a tanácsosok felelősek, de a király iránti loyális megkövetelési, hogy közvetlenül a királyi kézirat felolvasása után az a bíráló tárgya legyen. A kritikának helye lesz majd október 10 én, mikor a Ház újból összeül.

Izgalmas jelenetek.

Alig mondta ki a fődarabont az utolsó szavakat, megindult a jobb oldali ajtó felé. A többi darabont is felkerekedett és libasorban vonult a vezér után.

— **Gazemberek! Hazaárulók! Cudarok!** — kiáltották utánok és a szitkok egész áradata zúdult a szemétnép után.

Percekig tartott az izgalmas jelenet, amelyet még izgalmasabb követett.

Horváth Gyula függetlenségi képviselő ugyanis, mikor már a darabont kivonultak az ülésteremből, felugrotthelyéről és utánuk rohant. A folyosón még utólrta a gyorsan menekülő **Kristóf József** belügyi darabontot, megfogta a kabátját és megállásra kényszerítette.

Mindenki azt gondolta, hogy **Horváth Gyula** meg akarja pofozni a darabontok valamelyikét. A szabadelvűpárti **Gajári Géza** néhány csatlósával utána rohant.

De tettelegesség nem történt, hanem a következő párbeszéd:

— Hallja maga belügynök! Ha a Ház tagjai közül valakit a szociálistái bántalmazni merészelnék, ezért önt teszem felelőssé!

— Az egész bandát szétveretem! — kiáltotta dühösen **kristóffy**, a kinek kijelentéséből azt is lehet érteni, hogy az országgyűlést vereti szét.

— **En meg magát ütöm agyon!** — felelte **Horváth Gyula**, aki erre utána

siető barátaival visszatért az ülésterembe.

Az ülés vége.

Rakovszky István a néppárt alelnöke hozzájárult Kossuth Ferenc indítványához.

Mezőfi Vilmos újjászervezett szociálista határozati javaslatot tett, hogy a képviselőház maradjon együtt és folytassa üléseit.

Nagy Ferenc (szabadelvűpárti) az elnapolás jogosságát vitatja.

Polónyi Géza Tiszával polemizált. Kijelenti, hogy csakis törvényes leirat után nem szokás vitatkozni, de ez nem törvényes leirat.

Ezután a képviselőház, miután a szabadelvűpárt is kivonult, egyhangulag elfogadta **Kossuth Ferenc** indítványát, t. i. a Ház tiltakozik ez újabb elnapolás ellen. **Mezőfi Vilmos** indítványát elvetették.

Az ülés vége 12 óra után.

H I R E K

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi kormány **dr. Bodor Aladár** okleveles középiskolai tanárt helyettes tanári minőségben a londoni állami főgimnáziumhoz kinevezte. — A fiatal író és jövevű költő azelőtt a debreceni főiskolában volt könyvtartászt és irodalmi munkásságával széles körben keltett magára figyelmet és érdeklődést.

— **Az O. M. K. E.** vezetősége az egyesülés tagjai részéről igen jelentős kedvezményt eszközölt ki a Duna-gőzhajózási társaság összes magyar hajó vonalaira, a mennyiben kivitte, hogy az egyesület tagjai a váltott jegynél egygyel magasabb hajó osztályt használhatnak; III. osztályu fedélzeti hajó jeggyel a II. osztályu jegy váltásával az első hajó osztályt használhatják, a kedvezmény elnyerésére arcképes igazolványok szolgálnak, melyek a kerület közvetítésével adatként ki a tagoknak, azon kereskedő kartársak, a kik a Duna és hajózható Tisza mentén laknak, igen jelentékeny kedvezményként fogják ezen megállapodást üdvözölni, mely a vezetőség programjának gyakorlatias életre való voltáról is tanuskodik.

— **Névszerinti szavazás.** Kovács József polgármester az alábbi értesítést küldte ma a városi képviselőkhöz: Értesitem a városi törvényhatósági bizottsági tag urat, hogy a f. szeptember hó végén tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésünkön, melynek tárgysorozatát annak idején szokott módon közölni fogjuk, három névszerinti szavazás lesz, nevezetesen: a város tulajdonát képező **Bornyász féle** homokkerti szőlő s **Deák Ferenc** utcai 14 ik sorszámú háznak elidegenítése felett — másod ízben, — ugyancsak a város tulajdonát képező s a debreceni 5016. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 2518. hr. szám alatt felvett tizenhárom város utcai 18 ik sorszámú **Perge Gáborné** féle házastelekek elidegenítése felett; valamint a **Szent Anna** utcai 51-ik sorszámú házastelekek a helybéli magyar gör. kath. egyház céljaira átengedése tárgyában, harmad ízben.

— **A tűzoltóság lovai.** Miután a takonykór veszedelmes mértékben pusztít, a tűzoltósági laktanya istállójában, a városi állatorvosok intézkedtek, hogy az inficiált lovak lebunkóztassanak. A tűzoltói lovak pótlására szükséges intézkedések megtevése végett a városi tanács ma délelőtti ülést tartott. Az ülésen a szükséges felvilágosítások megadhatása végett résztvett **Publig Ernő** h. tűzoltófőparancsnok is.

— **Színházvizsgálat.** Holnap délelőtti 11 órakor színházvizsgálat lesz a városi színházban, amelyben a város kiküldöttjei, s a tűzoltófőparancsnok lesz jelen.

— **Justh Gyula** diszoklevele. A csanádmegyei tanítóegyesület — mint annak idején megirtuk — Justh Gyulát tiszteletbeli tagjává választotta. A tiszteletbeli tagságról szóló diszoklevelet **Doma Lajos** makói tanító elkészítette. A diszoklevél igen ügyesen van elkészítve és azt legközelebb küldöttség fogja átadni Justh Gyulának.

— **Jenő királyi herceg** — honvéd főparancsnok? A **Grazer Tageblatt**, mint **Grából** jelentik, azt írja, hogy az elhunyt **József királyi herceg** örökébe **Jenő királyi herceg**, innsbrucki hadtestparancsnokot nevezi ki a magyar honvédség főparancsnokává. Azért esett rá a választás, mert jól beszél magyarul. A nevezett lap azt is jelenti, hogy a 4. hadtest parancsnoka, **Lobkovitz Rudolf** herceg csapatfelügyelője van kizemelve budapesti állomáshelyre és a magyar korona országában állomásozó hadtestek alája lesznek rendelve **Uxkhüll-Ghyllend** gróf lovassági tábornokot, aki 1894 óta parancsnoka a bécsi hadtestnek, a hadseregen kívül különleges szolgálata szemelték ki. **Galgóczy** tábornok nagy csapatfőfelügyelővé fog előlépni s állomáshelye Bécs lesz. A megüresedett hadtestparancsnokságra kijelölték: **Lipót Salvátor** kir. herceget, **Koller**, **Levering** és **Steinberg** altábornagyokat. **Conte Corti** alle Catene trieszti várparancsnok lesz. — A gráci újság hírére már éjjel rácafolt a bécsi cs. és kir. távirati iroda, a melyet katonai oldalról félhalmoztak annak kijelentésére, hogy a tábornoki karban várható jelentékeny változásokról szóló hírlapi jelentések egészen önkényes kombinációk és semmi irányban sem felelnek meg a valóságnak.

— **Tűz a Kertész utcán.** Ma reggel 4 óra tájban **Szabó Mihály** Kertész utca 3 sz. alatti háza és istállója kigyuladt. 2 ló beleégett. A tűzoltóságnak sikerült néhány perc alatt a tüzet lokalizálni. A kár jóval felül haladja az ezer koronát.

— **Szerény kérelem.** A hajduhadházi adóügyi segédjegyző elégedetlen volt. Nem a fizetése volt kevés, hanem a segédjegyzői cím bántotta. Az „aljegyzői“ cím volt vágyainak netovábbja. A község érdemes képviselőtestületének is fülébe jutott a dolog és e derék hajduk, miután pénzbe nem kerül, elhatározták, hogy az „adóügyi aljegyző“ címet adományozzák díjmentesen a — segédjegyzőnek. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a megyékhez. Az állandó választmány megmosolyogta a határozatot és úgy határozott, hogy a jóváhagyást fogja a megyegyűlésnek javasolnia.

— **Inséges világ Józsan.** Az idei rossztermés következtében Alsó és Felső-józsa községekben vagy az inség, hogy a két község képviselőtestülete 800—800 korona felvételét határozta el, amely összegből kenyert és szalonnát vesznek és azt fogják kiosztani az éhezni családok közt. A helyzet rendkívül kétségbeesztő, hiszen még a nyárután vagyunk, mi lesz ősszel és télen? A nép rendkívül kétségbeesett helyzetén a különben is szegény község aligha fog segíteni.

— **Hajdudorog szabályozása.** Hajdudorog képviselőtestülete elhatározta, hogy utcaszabályozási tervét odamódosítja, hogy a **Nánási utca** a ref. istenháza vonalában szélesíti ki és így, annak szélessége 14 méter lesz.

— **Vénasszonyok nyara.** A legvirulóbb fiatal menyecskék is megirigyelhetik a vénasszonyoktól azt a nyarat, amely most dúl. A valódi, igazi nyár szinte eltörpül mellette s szinte kedve kívánczónak az embernek újra nyaralni menni. — Ilyen vénasszonyok nyarára a legvénebb asszonyok sem emlékeznek. Arról nem is beszélünk, hogy vidékén újra virágzik a gesztenye és akáca, hogy

Adriában most fog felbukkani a régen várt és nélkülözött cápa, de maga a hőmérő is hihetetlen túlzásokba esik. A kéneső vigan és gondatlanul száll a magasba, a hol a fecskék tanácstalanul röpdésnek fel s alá. Most kell jönni, vagy most kell menni?... ezen tűnődnek. — S lenn a földön lihegve, porosan fáradtan botorkálnak úgy az emberek, mint a konflis lovak. A kánikula nyáron elhullajtott magjából hatalmas gyümölcs termett. A jég és sörfogyasztás újra hihetetlen arányokat értett és az anyakönyv vezetőnél példátlan számmal jelentkeznek új házasságra elvált és özvegy asszonyok... Ez az ő idejük!

— **Az irgalom nevében.** Elesett, beteg, az élet mostohasága által testben-lélekben megtört, öreg asszony számára kérjük az irgalom filléreit. A sorsvert öregasszony özvegy **Ajtay Ferencné Lakatos Róza** teljesen munkaképtelen és a Csapó-utca 44. sz. házában nyomorog. A nőgyeletől kap havi 4 korona segélyt, de abból házbért kell fizetnie, ennivalóra nem jut. Amíg a városnál segély iránti kérvényét elintézik, addig éhen halhat. A szerencsétlen nő valamikor jobb napokat látott. A férje fűszerkereskedő volt. Az irgalmas szívű embereket adakozásra kérjük, hogy az éhhaláltól megmeneküljön.

— **Izgatás Tolnamegyében.** Régen elmúlt már a tolnamegyei aratósztrájk, hanem azért a felkavart indulatok nem csillapodtak le. Még egyre nagyobb mérvet öltöttek. Lelketlen bujtogatók járják be Tolna vármegye községeit és pusztáit, izgatva a népet. Szeptember 15-éről beszélnek nekik és hirdetnek mindenféle rémdolgokat, állapotokat, amelyek akkor befognak következni. Különösen a tamási járásban vannak a polgárok felizgatva, és oly módon elbolondítva, hogy a gyónki takarékpénztárba elhelyezett pénzüket kiszedik nehogy a bujtogatók által mondott és a szept. 15-én bekövetkezendő állapotokkal vagyoniuk odaveszessen. Aztán erősen készülnek a papok meg a zsidók ellen, és azt is hirdetik, hogy október 15-én ismét sztrájkba állanak. És ez értesüléseink szerint alkalmasint be is fog következni. Hát megint csak sikerült a haszonleső az önérdékből működő lelketlen izgatónak, a népet elbolondítani, felbujtani a jelenlegi politikai helyzetnek saját szájizük szerinti magyarázatával. Hogy kik azok a bujtogatók, mindaddig még nem sikerült az illetékes körnek megtudni. Ugy hírlik, hogy egy paprikát áruló polgár járta volna be a községeket és pusztákat. — A nyomozás azonban eredményre eddig még nem vezetett. Az illetékes kör a szükséges intézkedéseket az esetleges előfordulható nagyobb zavargások elnyomtatása céljából megvette. A pécsi csendőrpáncsnokságtól 20 emberből álló csendőrcsapatot rendeltek ki, a már ott levő csendőrség száma körülbelül ugyanennyi.

— **Halál a hadgyakorlaton.** Az egyik helyi lap azt írta, hogy a debreceni 3 honvédegyalóezred egyik legénye a hadgyakorlatok alatt napszúrás következtében meghalt. Ez a hír a parancsnokságtól nyert értesülésünk szerint nem felel meg a valóságnak. A gyakorlaton 10—12 ember beteg lett, de véleményi felgyógyult.

— **Asztaltársasági ülés.** A polgári asztaltársaság tagjait felkéri az elnökség, hogy e hó 16-án, szombat este 8 órára a Dréher-féle söröző helyiségében tartandó értekezleten megjelenni szíveskedjenek.

— **Hamis 50 koronások.** Az utóbbi időben rájöttek, hogy Debrecenben hamis 50 koronásokat terjesztenek. A hamisítványok könnyen felismerhetők

mert a Series-e valamennyinek 1045, e helyett pedig „torvényes ércpénz“ ez van rajta „törvényes ércpénz.“ A hamisítványokra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A kivándorlás júliusban.** Az utlevélstatisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a szűkebb értelemben vett Magyarországon 1905. júliusban 10 317 utlevelet váltottak, 6335-öt kivándorlásra, 2982-öt egyéb célból. Ez utlevelekkel kivándorlásra jogosult volt 8293, egyéb célból külföldre való utazásra pedig 6329, együttvéve 14.622 egyén és pedig 8498 férfi és 6124 nő. Az előző hónapban 9348 utlevelet, az előző év július hónapjában pedig 7484 utlevelet váltottak.

— **A kivándorlásra jogosítottak túlnyomó részének 6609-nek utlevele Amerikába szolt.** — 911 Romániába, — 285 Németországba s 488 más országokba. Az egyéb célból kért utlevelekkel 3753 egyén legnagyobb részét munkakeresés, illetőleg időleges munka vállalása céljából Romániába, 113 egyén Németországba való utazásra volt jogosult. Legtöbb utlevelet (1181-et) váltottak Ungvármegyében, legkevesebbet Csongrádvármegyében (2-öt.) Budapestben 629 utlevelet adtak ki. A tengerentúli kivándorlás céljából kiadott utlevelek közül 3838 Fiuméra s 1400 más kikötőre szolt. Horvát-Szlavonországban júniusban 1885 utlevelet adtak ki. (Az előző hónapban 2116-ot, az előző év július hónapjában pedig 1412-öt.) Kivándorlásra jogosult volt 1901, egyéb célból való utazásra pedig 404 egyén. A legtöbb utlevél (1355) itt is Amerikába szolt. — Az összes kivándoroltaknak 32,8 százaléka volt magyar anyanyelvű. Száznál több magyar vándorolt ki: Abauj Torna (151), Zemplén (134) és Szabolcs (124) vármegyéből és Budapestről (223). A magyar anyaország területére visszavándorolt 1404 egyén és pedig 1257 Amerikából, 50 Romániából, 30 Németországból és 67 más országokból. A visszavándoroltak 30 százaléka, vagyis 361 volt magyar anyanyelvű.

— **Elveszett pénztárca.** Kovács Róza cseléd leány ma azt panasolta a rendőrségen, hogy sárgabőr tárcáját 2 korona 34 fillé kaspénzzel együtt elvesztette. Kéri a szíves megtalálót, hogy a tárcát a rendőrség büntügyi osztályára juttassa.

x **Miért kedvelik hölgyeink a Balassa-féle Ugorkatejet?** Mert 2—3-szori bekenés után elmúlik kiütés, szepő, májfolt, mitesser ez az arcbőrt fehérré, üdévé, finommá varázsolja. Föltétlen biztos hatású teljesen ártalmatlan szépitőszert. Üvege 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 korona, puder 1.20 és 2 kor. Kapható a gyógyszerárakban. Postán küldi a készítő Balassa K. gyógyszerára Budapest Erzsébetfalva.

x **A nyelviskola megnyitása.** Mr. M. Rosa in máron berendezett nyelviskolájában (Széchenyi-utca 19.) a magán és osztályoktatások szombaton, folyó hó 16-án kezdődnek. Az igazgatóság a helybeli tanintézetek növendékei (fiúk és leányok) számára 33 százalékos tandíjkezdményt biztosított. A téli tanfolyam tárgyai a német-, angol és francia nyelv. Az oktatás reggel 8 órától este 10 óráig folyik s így alkalom nyílik bárkinek is a saját körülményeihez képest a nyelviskola tanításain részt vehetni. A beiratások (f. hó 15-ig még Simonffy-utca 42 sz. a.) naponta d. e. 11-ig és d. u. 2—6 óráig folynak. Az intézet házon kívül is elvállalok.

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrőt,** mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona

15 filléért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca 8.

TÁVIRATOK.

Andrássy lesz a kormányelnök.

Budapest, szeptember 15. A napokban újból megkezdődnek a kihallgatások, amelyeknek során gróf **Andrássy Gyula megbízatást kap kabinetalakításra.** A kabinetben szövetséget ellenzékhez tartozó pártok valamennyien tárcát kapnak, így **Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert** is.

Szell Kálmán a fővárosban.

Budapest, szeptember 15. Ma a fővárosba érkezett Szell Kálmán volt kormányelnök, aki igen sokat forgolódik a szövetséget pártok körében. Mondják, hogy ő is a kibonyolítás létrehozásáért fáradozik.

Magyar vezényszó a huszároknál.

Budapest, szeptember 15. Beavattott politikai körökben mondják, hogy a kibontakozás a küszöbön áll. **Az uralkodó tizenhat közös huszárezrednek megadja a magyar vezényszót.**

Nem volt semmi baj.

Budapest, szeptember 15. A képviselőház mai ülése a legpéldásabb rendben folyt le. Az utca is elcsöndesült. Ugy a polgárság, mint a szociálisták beérték a békés tüntetéssel. Dél előtt 11 órakor elvonultak szép rendben a szociálisták is, de azért nagyon sok kíváncsi maradt ott a hőség dacára is. Az ülésről riasztó hírek terjedtek el, de azok nem bizonyultak valóknak. Estére az ifjuság nagy tüntetést rendez Kossuth Ferenc és a függetlenségi párt mellett.

Zichy János a királynál.

Budapest, szeptember 15. A folyosóra elterjedt hírek szerint a királyhoz egyedül a néppárti gróf **Zichy János** kapott meghívót.

Bánffy ártatlan a Zeyszig-ügyben.

Budapest, szeptember 15. Az ismeretes Zeyszig-ügybe tudvalevőleg belekeverték báró **Bánffy Dezsőt** is, az újpárt vezérét, akit némely lapok meg is hurcoltak. A vezérőlbizottság, amely foglalkozott ez ügygel arról győződött meg, hogy **Bánffy teljesen ártatlan** és csak politikai ellenfelei rágalmazták meg.

REGÉNY-OSARNOK

Apáca és kegyenondó.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: **Szabó Antal.** 97

— Hát ezen szép nagy házban lakik atyám? — kérde Paulina, ki azt hitte, hogy atyja valami nyomorult viskóban lakik.

Kisérője nem felt, hanem halad felfele a széles lépcsőkön, s az első emeleten meghuzta szerényen a csengettyűt, s egy szolga megnyitván az ajtót, jelentőségteljesen intett Antalnak, s aztán mindketőt egy nagy elő-

terembe vezette, melyből igen sok ajtó, s ezek közt egy nagy szárnyas ajtó is nyílt.

— Itt vannak? — kérde Antal a szolgát...

— Nehány perc óta, — felelé az lassu halk hangon, a nyílt ajtóra mutatva. — De csak viselje ön csendesen magát uram, mert az orvos minden csendzavarást eltiltott.

— Az orvos? kérde Paulina remegve. Antal megfogta karját, s a nagy szárnyas ajtóhoz vezette és onnan tekintettek a szomszédos nagy terembe, melynek ablakait nagy zöld függönyök zárták el.

A terem közepén egy karosszékben ült egy szegény öreg ember, s nagy, kimeresztett szemével maga elébe bámult.

Egy barátságos ur kiváló figyelemmel vizsgálta az agg nedves szemét.

Azon barátságos ur, a főváros egyik leghíresebb szemorvosa volt. Az agg lábainál egy fiatal, csodaszép apáca térdelt, ki tekintetét könyörögve emelte istenhez, majd reményteljesen az orvoshoz, s szeretetteljesen a beteg agghoz.

Antal megtartotta szavát, s teljesítette Paulina kérését.

Azon agg, ki a széken meredt tekintetét, atyja volt, az apáca névőre Rozália.

— Atyám, atyám! — susogá a kegyencső, s beakart a terembe rohanni, de Antal vasmarokkal tartotta vissza őt.

— Gondoljon ígéréterel — mondá komoly, fenyegető hangon. — Látni és hallani szabad. De jaj kegyednek, ha megmozdul, s ha egyetlen egy hanggal elarulja magát.

A mint elhallgattak, a teremben beszélni kezdettek.

— Tehát semmit, éppen semmit nem lát ön, kedves barátom? — kérde az orvos betegét.

— Semmit, semmit, — felelé ez halk hangon. — Rám nézve köröskörül teljes sötét, örök éjszaka van.

— Örök éjszaka nincs, azt mondja a vallás. S mióta vesztette ön el látását?

— Azt hiszem egy hónap előtt, midőn visó májusban a Praterben kocsizott az első kővilág. Nemde úgy van kedves szeretett leányom?

— Igen, igen. De kérlek, édes atyám, ne emlékezzél a szerencsétlen napról.

— De ugyan, hogy feledhetném azt el, te bohó leány? Hát nem látuk e akkor Erlenstein bankár szép kegyencsőjét, ki úgy ült a pompás kocsiban, mint valami királyné. Drágakövei fénye elvakította szememet, s így lettem én vak, orvos ur!

Paulina hallgatott, az öreg szavai ólom-súlylyal neheztedek kebelére.

— A nemes kövek fénye csupán kápráztatja a szemet, de meg nem vakít, barátom. Ha nem csalódom, ön sokat írt, sokat dolgozott, megerősítette szemét.

— Igen, nagyon sokat dolgoztam, — mondá az öreg, alig eszmélve,

— És sokat sirt, — susogá az apáca.

Az orvos folytatta vizsgálódását,

Végre úgy látszott, hogy eredményre jutott. Vállat vont, s szomoruan tekintett az izzalmas nővérre.

Ez pedig a pillanat fájdalma erejétől elrögzödvén, hangosan kezdett zokogni.

Hát e leányt mi lelte? kérde az öreg, mialatt kezével leányát keresé. — Tiltsa meg neki orvos ur, s mentse meg szép kék szemét. A kék szemekben becsület lakik, bátóság beszél azokból. Ismerem én egy szép pár fekete szemet is, de azokba csupán tetetést, álnokságot olvasok.

— Atyám, drága atyám! — kérde őt Rozália.

— Türelem, türelem gyermekem. A fekete szemeket nem sokára el fogom felejteni; mert hiszen szerencsére nem látok már, s így nem fogom többé azokat látni. Nemde orvos ur igazam van?

— Van önnek barátsága barátom?

— Láthatja ön orvos ur, hogy még éllek, s néha ahhoz, hogy az ember éljen,

igen nagy bátorság kell. Szóljon ön! Öreg, elaggott vagyok ugyan, de mindenesetre férfi.

— Tehát édes barátiom, ön sem a szép szemeket, sem a csillagokat nem fogja látni többé.

Tehát fekete hályogban szenvedek!

— Igen, fekete hályogban.

— Nem kíta áltam! — mondá az öreg ujjongó hangon. — Hiszen tudtam én, hogy a fekete hályog az, így tehát egészen hiába alkalmatlankodtunk önnek orvos ur. Bocssáson meg nekünk.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedelmi provizórium Svájccal és Bulgáriával. A Svájccal kötött kereskedelmi szerződés tudvalevőleg szeptember 19 én jár le, a Bulgáriával fennálló provizórium pedig szeptember 13 án már lejárt. Minthogy az új szerződés megkötése dolgában még megegyezés nem jött létre, a külügyminiszter Svájccal is, Bulgáriával is, ugyegetezt meg, hogy Bulgáriával a lejárt provizórium, ugyszintén a svájci kereskedelmi szerződés december 31-éig változatlanul érvényben maradjon.

Mezőgazdasági kiállítások Erdélyben. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület a folyó év őszén két helyen rendez mezőgazdasági jellegű kiállításokat. Legnagyobb lesz a nagyenyedi mezőgazdasági termény és gépkiallítás, melynek rendezésében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület s az Alsófehéren egyei Gazdasági Egyesület is részt vesznek a szeptember hó 30 től okt. 3 ig tartani. Okt. hó 14—16-án Bánffy Hunyadon nagyarányú gyümölcs és terménykiállítás rendez az Erdélyi Gazdasági Egyesület. A kiállítás vásárral lesz egybekötve és sikerült iránta a külföld érdeklődését is felkelteni. Október hó 15 én Bánffy Hunyadon, 22 én Tekében, 29 én Nagy Sármason, november 5 én Magyar Gorbón díjazással egybekötött állatkiállítások lesznek. Ezek a kiállítások állapotát jelzik annak a nagyarányú társadalmi mozgalomnak, melyet a Királyhágón tül részek sok bajjal küzdő mezőgazdaságának talpraállítása érdekében indított az egyesület s amely munkában támogatói lesznek az országos gazdasági társadalmi szervezetek is. A kiállítások rendezési költségeihez a kormány is jelentékeny összeeggel járult hozzá.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. szept. 15.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 143—144 fillérig. — II. Magyarországi. Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 360 kilogramm felüli súlyban 143—145 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 140—142 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. A hízott sertés üzletirányzata csöndesebb.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. Ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kél-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor

Pompás metronir-Gloria-ezüst óra. 3 erős fedővel ugró borítékkal, gazdagon véve, pompásan járó, 3 évi jót állás mellett, utánvételt csakis

7 korona.

Uhrenf. J. könig.

Wien, VII. Westbahnsir. 36/72.

GLEICHENBERG Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hurutus megbetegedéseinél és azok következményeinél, különösen asztmánál, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinél, vérszegénységnél.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalismuriat, savanyuviz). Diétetikus asztaltalajánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuviz). Remete-forrás (tisza vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyög- és források belélegzés magánkamrákban, levegőkamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

**Csinosan berendezett
jó forgalmu füszer üzlet
más vállalat miatt
eladó**

Cim a kiadóba.

A berendezés és a felszerelés a háztulajdonosé azt nem kell megvenni.

Árverési hirdetés.

A vb. Kiss Lajos nevén álló, Új-Kertben lévő, 29 sorszámú szőlővel teljesen beültetett kert, — a melyen egy modern nyári lak is van — **1905. Szeptember 20-án délután 3 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megartandó önkéntes árverésen, árvereltetik el.

Az árverési feltételek alólirott tömeggondnoknál és a kir. törvényszéken megtekinthetők.

Dr. Varga Kálmán.

ügyvéd.

mint vb. Kiss Lajos csódtömeggondnok.

NYAVAJA TÖRÉS!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Nattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Nőruha varrótermünket

ujonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hirnemes szabó mestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol-Costümöket,

Séta- és Alkalmiruhákat

saját szöveteinkből

a legkényebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzésig a legsolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

Szliács-Acélfürdő

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkáság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.**

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospectust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó utasoknál ad.

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyomgyere)

Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető

készpénzkölcsönöket

földekre és házakra, személyhiteleket

folyósámlákra és váltókra

igen előnyös feltételek mellett azonnal folyósítat

Goldstein Mór banküzlete

Debrecenben,

József kir. herceg-utca 10.

Budapesten,

V. Báthory-utca 5.

Mindennemű értékpapírokat a legmagasabb

napi áron veszek.

A legfinomabb

Calcium-Carbid

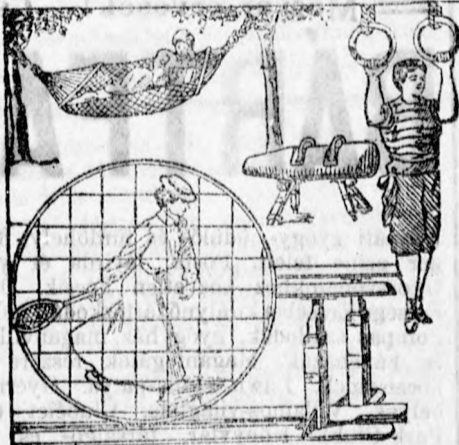
legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár mely állomásra szállítva, Magyarország főutvonalaiban.

A szám-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék.

tornaeszköz, függőágy, kerítésháló, tekejáték, szék, ponyva és fehér kenderkötél legelőcsébb megbizható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST.

IV., Károly-utca, bolt. 12.

(Központi városi épülete) a Hajó-utcaival szemben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gsászari és királyi műasztalosok, kárposok és diszítők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű diszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levelelbeli hirdetésekre pontosan válaszolnak, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen”
telefon száma
412.

Szönyörű uszkar
kútya eladó. Felvilágosítással szolgálnak Tisza-parton város utca 7 szám alatt.

Virágnak
való selyem papír mindenféle színben nagyválasztékban kapható Mécse-telep 20 sz. alatt.

Sírkoszorúból állandó nagyraktár a „Polgári” temetkezési intézetben Csapó-u. 28.

Thié-s féle soványító tea közismert hathatós különlegesség elhízottak részére. Csomagja 2 korona. Kapható Török József gyógyszerterében Budapest, Király-utca 12 sz. 123.

Tünetbajusoknak.
seroifulásokról kitűnő receptet ad kölcsön Tordáról özv. Horvát Károlyné, Választévelyeg

Utazók.
fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénnytársaságunk azonnali és állandó alkalmazást nyerne. Csak is intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlatukat „K.R.” jelleg alatt Debr. poste restante.

Legjobb bajuszszedő

a híres Debreceni

„CIVIS” bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és növteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz DEBRECENBEN.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

**Flu- és Leány fehérneműek,
Paplanok, Matracok, Agyterítők, Ingek, Gallérok,
Kézeltők, Zsebkendők,
Nyakkendők, Esernyők,
Pamut- és Gyapju takarók**

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECEN,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

! Gyomorbajosoknak !

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkataris, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszor ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, eszmőr melyek biztos előjelei a króniku-gyomorbajnak, s ezek nehányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlanság után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyerült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erőgyökér, ehamus gyökér a 10.0.

Hirdetések felvétetnek

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ!

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirat és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó cs. és kir. Felsége Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermekek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvény és angol-kór; a szívnek megbetegedéseivel. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok. Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegvízgyógyintézet! három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénasavas fürdők Nauhelmkura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláfürdők (bártfai vasláfürdő) Ivókura: (Egvényes, sós, vasas) vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, fűidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.